

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

G. Sh. Raxsiyeva

2024-yil “05” 07

Ro'yxatga olindi: № BD-60230100

2024-yil “07” 07

XORIJIY SHARQ (MALAY) TILI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200 000-San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000-Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (sharq tillari bo'yicha)

Fan/modul kodi XShT11-874		O'quv yili 2024/2025 2025/2026 2026/2027 2027/2028	Semestr 1,2,3,4,5,6,7,8	ECTS - Kreditlar 10,10,10,10,10,10,8,6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 10,10,10,10,10,10,8,6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Xorijiy sharq tili (malay tili)	888		1332	2220
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – malay tilini o'qitishda fonetik, leksik, grammatik xususiyatlari xususida ta'lim yo'nalishi profiliga mos ravishda bilim, ko'nikma va malakani shakllantirish, talabalarga hozirgi kunda turli hayot doiralarida qo'llanilayotgan zamonaviy malay tilining o'g'zaki va yozma shaklini erkin qo'llay olish, muloqot olib borish ko'nikmalarini shakllantirish bo'lib, 4 yil davomida talaba faol qariyb 5000 ta so'z boyligiga ega bo'lishidir. Malay tilini o'qitishdagi vazifalar: -Malay tilida og'zaki dialogik va monologik nutqni tushunish; -Malay tilida yozma matnlarni o'qish va tushunish; -Malay tilida yozish; -Malay tilida ma'lum bir vaziyatda suhbat olib borish; -Malay tilida gapirib berish, ma'lumot berish, nutq so'zlash; -Ona tili va malay tilida olib borilayotgan ikki yoqlama suhbat jarayonini sinxron tarjima qilish; -Ma'lumotlar, ma'ruza va nutqlarni ona tilidan malay tiliga va malay tilidan ona tiliga sinxron va og'zaki tarjima qilish; -Ona tilidan malay tiliga va malay tilidan ona tiliga yozma tarjima qilish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: a) Fanning asosiy predmeti – bu malay tilining adabiy shaklini o'rganishni nazarda tutadi. Yuqori kurslarda so'zlashuv tiliga xos fonetik va grammatik tarkibotlar ham o'rgatilishi ko'zda tutiladi. b) Fanning nazariy bo'limlari: • Malay tilini o'rganishga kirish • Fonetika • Grammatika (morfologiya va sintaksis)				

- Leksika, terminologiya va frazeologiya;
- Stilistika.
- v) Fanning amaliy qismi mavzulari:
- Perkenalan
- Tentang diri (biadata)
- Ciri-ciri Fisikal
- Keluarga
- Kegiatan sehari-hari
- Kegemaran (hobi)
- Komunikasi
- Kenderaan
- Jual beli
- Musim dan kalendar
- Pekerjaan
- Kemudahan awam
- Hiburan
- Pelancongan
- Alat media komunikasi
- Tahap pendidikan di Malaysia
- Budaya
- Teknologi
- Tempat pelancongan
- Kegiatan pelancongan
- Legenda tempat pelancongan
- Persekitaran tempat pelancongan
- Kegiatan sekolah
- Pekerjaan
- Pendidikan
- Profil
- Interaksi sosial
- Persikataran
- Persekitaran kita
- Alam sekitar
- Budaya
- Cerita rakyat
- Gaya hidup
- Teknologi
- Keindahan alam
- Kitar semula
- Biografi penulis

- Rangkaian sosial
- Kebudayaan dan adat istiadat
- Mitos
- Kesihatan
- Politik
- Cerita pendek
- Teknologi ramah lingkungan
- Penggunaan media sosial
- Peperiksaan kebangsaan
- Mengetahui sejarah
- Pencapaian melalui sukan
- Ulasan filem dan buku
- Kemudahan awam
- Masalah (isu-isu) sosial remaja
- Fenomena semula jadi

Fanning darajalari:

Boshlang'ich daraja (boshlang'ich daraja I, II) – birinchi bosqich
 O'rta daraja (boshlang'ich o'rta daraja, o'rta daraja I) – ikkinchi bosqich
 O'rta yuqori daraja (o'rta daraja II, o'rta-yuqori daraja) – uchinchi bosqich
 Yuqori daraja (yuqori daraja I, II) – to'rtinchi bosqich

Birinchi bosqich

1. Nutq faoliyatining asosiy turlarini egallash bo'yicha talablar:

Birinchi bosqichda malay tili haqida dastlabki bilimlar berishdan boshlanib, talabalar o'rganilgan o'quv va kundalik hayotga oid mavzular doirasida nutq faoliyatini shakllantirish asoslarini yaratish uchun zarur bo'lgan fonetika, grammatika, leksika (1-semestr davomida – 700 ta so'z; 2-semestr davomida 800 ta so'z; yil davomida 1500 ta so'z o'zlashtiriladi) va minimal bilimga ega bo'lishadi.

Birinchi bosqichda malay tilini mukammal o'rganishning fonetik, grammatik va leksik negizlariga asos solinadi.

Birinchi bosqich yakunida talabalar tovush hamda tovush birikmalarining to'g'ri talaffuzi, ohangi, yozuv va transkripsiya tizimi qoidalarini egallab:

- barcha o'tilgan matnlarni, shuningdek, tanish leksik va grammatik qoidalar asosida tuzilgan notanish matnlarni fonetik nuqtai nazardan to'g'ri va ravon o'qish;
- o'tilgan mavzular bo'yicha savollarga javob berish;
- o'tilgan mavzular bo'yicha o'qituvchi hamda o'rtoqlari bilan suhbatlasha olish;
- tanish leksik va grammatik qoidalar asosida tuzilgan ayrim jumlar,

katta bo'lmagan hajmdagi o'zaro bog'liq matnlarni ona tilidan malay tiliga va malay tilidan ona tiliga yozma va og'zaki tarjima qilishni bilishlari zarur.

Birinchi bosqich yakunida talaba tahsilini tili o'rgangan mamlakatda davom ettira olishi uchun, eng sodda grammatik va leksik ma'lumotlarni o'rgangan bo'lishi va ulardan foydalana olishi kerak.

1.1 O'qish:

Talaffuzning ortoepik qoidalari, so'z va iboralarning bir tekis, ravon o'qish me'yorlari, sintagma tarkibidagi so'zlarning qo'shib o'qilishiga rioya qilgan holda ovoz chiqarib o'qishni bilishi.

Kengaytirilgan sintagmalarni qo'shib talaffuz etish; so'roq gaplar ohangini bilish; gap bo'laklari orasida pauzalar qilish; mumtoz poeziyaning she'riy ohangi haqida tasavvurga ega bo'lishi.

O'qish mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha ko'rsatkichi matnni to'liq va aniq tushunish, tovushlarni to'g'ri talaffuz etish, sintagmalar o'rtasida pauzalarni to'g'ri qo'yish, so'zlarning ritmik joylashganligi qoidasiga rioya qilishdan iborat.

O'qish mahorati va ko'nikmalari darajasini aniqlash uchun 0,5-0,7 bet hajmdagi matnlar beriladi. O'qish muddati – 20-25 daqiqa. Bu vaqt mobaynida talaba matnni o'qishi, uning mazmunini gapirib berishga tayyorlanishi yoki matn Yuzasidan savollarga javob berishi kerak.

O'qish tezligi: **1 daqiqada 60-70 ta so'z.** Bu bosqichda talabaning sodda matnlarni jadal o'qish ko'nikmalari belgilanadi.

1.2 Tinglash:

Suhbatdoshining tanish leksik-grammatik material asosida tuzilgan suhbatini tushunish.

Malay tili materiali asosida tuzilgan katta bo'lmagan xabarlarini tushunish.

O'quv va kundalik hayotga oid mavzulardagi monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda tuzilgan tasviriy va hikoya shaklidagi audiomatnlarni (ko'rmasdan) tushunish.

Tinglash mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha ko'rsatkichi audiomatnni to'liq va aniq tushunishidan iborat.

Tinglash mahorati va ko'nikmalari darajasini aniqlash uchun **0,5 bet** hajmdagi audiomatnlar **bir yoki ikki marta** ko'rmasdan eshitishga beriladi. Talabalarning audiomatnlar mazmunini tushunganligi, matn yuzasidan savol-javob qilish orqali aniqlanadi.

Gapirish:

Monologik nutq

O'quv va kundalik hayotga oid mavzulardagi monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda tuzilgan tasviriy va hikoya shaklidagi o'qilgan yoki eshitilgan maxsus matnlar mazmunini gapirib berish.

Dialogik nutq

Mazkur bosqich uchun tanlab olingan o'quv va kundalik hayotga oid mavzularda nutqiy munosabatlarning bir qolipdagi vaziyatlarida tuzilgan suhbatlarda ishtirok etish. So'zlarning ma'nolarini ona tilini ishlatmay,

malay tilida tushuntirishga harakat qilish.

Gapirish mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha ko'rsatkichi talabalar tomonidan matn mazmunini mantiqan ifodalash, dialogik nutqda - talabalarning belgilangan mavzular bo'yicha aynan suhbat olib borish, dialog orqali qo'yilgan maqsadga erishish, til me'yorlariga rioya qilishdan iborat.

Gapirish mahorati va ko'nikmalari darajasini aniqlash uchun O'qilgan yoki eshitilgan matnni gapirib berish;

Berilgan (o'tilgan) mavzu bo'yicha hikoya tuzish (**50-70 so'z** hajmida);

Berilgan mavzu bo'yicha suhbat tashkil etish (**3-5 ta gap**).

2. Yozuv

Malay tili yozuvi qoidalari asosida yozma mashqlarni bajarish.

O'quv va kundalik hayotga oid mavzulardagi monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda tuzilgan tasviriy va hikoya shaklida maxsus tuzilgan matnlarni eshitib, yozish. Yozish tezligi bir daqiqada 30ta harf.

O'tilgan mavzular bo'yicha o'zining yozma fikrini yozish. O'z xatini erkin o'qish.

Yozish mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha ko'rsatkichi yozilgan matnning berilgan mavzuga aynan o'xshashligi hamda til me'yorlariga mos kelishi bilan belgilanadi.

2. Nazariy qism

1) Malay tilini o'rganishga kirish

Malay tilining hozirgi holati, uning til oilasidagi mavqei, geografik tarqalganligi; mamlakat til vaziyatidagi o'rni, sheva va lahjalari haqida umumiy ma'lumot.

Malay tilining rivojlanish bosqichlari, uning boshqa turdosh tillar bilan munosabati.

Mazkur tilni O'zbekiston va Malayziyada o'rganilishi. Malay tili bo'yicha asosiy adabiyotlar.

2) Fonetika

Fonetika predmeti va vazifalari. Fonema va uning variantlari haqida tushuncha. Orfoepiya haqida tushuncha.

Malay tilidagi unli va undosh tovushlar tavsifi. Ular talaffuzining ona tilidagi tovushlar bilan qiyosi. Bo'g'in tuzilishi. Urg'u ishlatish qoidalari. Malay tilida intonatsiya (ohang)ning ahamiyati.

3) Yozuv tizimi

Malay tilining yozuv tizimi haqida umumiy ma'lumotlar. Malay tili alifbosi. Fonema va ligatura (qo'shaloq harf)larning yozuvda berilishi. Malay tilida son va tinish belgilarning berilishi.

4) Grammatika

Grammatika predmeti. Malay tilining grammatik tuzilishi haqida umumiy ma'lumotlar. Morfologiya va sintaksisning o'zaro nisbati.

Morfologiya

Ot. Ot turlari. Otlarning yasash usullari. Son kategoriyasi. Egalik kategoriyasi. Jins kategoriyasi.

Sifat. Sifat. Sifatning ma'no guruhlari. Sifat turlari. Sifat darajalari.

Son. Sanoq sonlar. Tartib sonlar. Jamlovchi sonlar. Kasr sonlar.

Numerativlar. Ularning gapda ishlatilishi.

Olmosh. Olmoshning turlari. Kishilik olmoshlari. Ko'rsatish olmoshlar va ularning ma'nolari va shakllari. So'roq olmoshlarining ma'nolari va ishlatilishi. Belgilash-jamlash olmoshi, gumon olmoshi.

Fe'l. Mustaqi va yordamchi fe'l. Fe'l nisbatlari. Fe'l mayllari. Fe'lning funksional shakllari: Harakat nomi, sifatdosha, ravishdosha. Fe'lning yasalishi *Ravish.* Ravishlarning turlari va gapdagi vazifalari. Sodda, qo'shma va murakkab ravishlar.

Yordamchi so'z turkumlari. Predloglar, ko'makchilar, bog'lovchilar, modal so'zlar va hokazo.

Imbuhanlar (affiks). Prefiks, suffiks va qo'shma imbuhanlar. O'timli va o'timsiz fe'l yasovchi imbuhanlar. Aniq, majxul va ortirma nisbat yasaydigan imbuhanlar.

Sintaksis

To'ldiruvchi. Vositasiz to'ldiruvchi. Vositali to'ldiruvchi. To'ldiruvchining gapdagi vazifalari. Tugal zamonlarda vositali va vositasiz to'ldiruvchining o'rni. Kesimning to'ldiruvchi bilan moslashuvi yoki moslashmaslik masalalari.

Hol. Uning turlari (o'rin, sabab, hol, ravish, payt, miqdor va boshqalar) O'rin-payt holi. Sabab va maqsad holi. Ravish holi. Miqdor holi. Holat holi. Holning gapdagi o'rni va vazifalari. Ma'no urg'usiga qarab hol o'rining almashishi.

Aniqlovchi. Uning ifodalanishi va moslashuvi. Aniqlovchilarning o'zbek tiliga tarjimasi xususiyatlari. Atributiv va predikativ aniqlovchi. Ularning aniqlanmish bilan moslashuvi. Valentlik.

So'z birikmasi. Sodda va murakkab so'z birikmalari, ularning tarkibiy tuzulishi, yasalishi va turlari.

Sodda gap sintaksisi. Gap. Gap bo'laklari. Bosh va ikkinchi darajali bo'laklar. Sodda yig'iq va yoyiq gaplar. So'roq gaplar. Gapning bosh bo'laklari: ega va kesim. Gapning uyushiq bo'laklari. Ot-kesimli gap. Fe'l kesimli gap. Gapning ikkinchi darajali bo'laklari. Aniqlovchi. To'ldiruvchi. Hol. Gapning mazmuniga ko'ra turlari: darak gap, so'roq, undov gaplar.

So'z yasalishi. Ot, fe'l, sifat, son, ravish va olmoshlarning yasalishi. Sodda otlarning yasalishi. Qo'shma otlarning yasalishi. Sodda sifatlarning yasalishi. Murakkab sifatlarning yasalishi. Sodda va murakkab sonlarning yasalishi. Sodda va murakkab ravishlarning yasalishi. Murakkab fe'llarning yasalishi.

Son. Sanoq sonlar va sanalmish o'rtasidagi sintaktik munosabat. Tartib sonlar va sanalmish o'rtasidagi sintaktik munosabat.

Qo'shma gap sintaksisi. Bog'langan qo'shma gap. Ergash gapli

qo'shma gap. Qo'shma gaplar. Teng bog'langan qo'shma gap. Ergashgan qo'shma gap. "ke" bog'lovchili ergash gapli qo'shma gaplar. Ega ergash gapli qo'shma gap. To'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap. Kesim ergash gapli qo'shma gap. Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gap. Hol ergash gapli qo'shma gap. Shart ergash gapli qo'shma gap. To'siqsiz ergash gapli qo'shma gap. O'xshatish ergash gapli qo'shma gap. Sabab ergash gapli qo'shma gap. Natija ergash gapli qo'shma gap.

5. Leksika

Malay tilining lug'at boyligi. Tub va o'zlashma so'zlar. Sinonim, omonim va antonim haqida tushuncha. So'z yasalishi. Faol so'z yasovchi qo'shimchalar.

6. Stilistika

Malay tili stilistikasi haqida umumiy ma'lumot. Fonetika, grammatika va leksikada adabiy va so'zlashuv tili o'rtasidagi farqliklar. Hurmat ma'nosida ishlatiladigan iboralar.

7. Matnlar

Kundalik hayotga oid mavzular: o'qish, uy, oila, ish kuni, shahar, dam olish, ob-havo, tarjimai hol, mehmonni kutib olish, telefon orqali suhbat.

Mamlakatshunoslikka oid mavzular: Malayziya va uning diqqatga sazovor joylari haqida umumiy ma'lumotlar.

So'zlarning umumiy soni – 1500 ta.

Ikkinchi bosqich

1. Nutq faoliyatini asosiy turlarini egallash bo'yicha talablar:

Ikkinchi bosqich malay tili grammatikasi, leksikasi va stilistikasi bilan chuqurroq tanishish, birinchi bosqichda olingan bilimlarni mustahkamlashdan iborat, jumladan:

- Malay tilidan ona tiliga va ona tilidan malay tiliga izchil tarjima qilish;
- Malay tilidan ona tiliga yozma tarjima qilish;
- Uncha murakkab bo'lmagan ijtimoiy-siyosiy mazmundagi matnlarni lug'at yordamida ona tilidan malay tiliga yozma tarjima qilish.

📖 O'qish.

Ovoz chiqarmay o'qib, matn mazmunini tushunish, uning komponentlari o'rtasidagi bog'liqlikni anglash.

Ikkinchi bosqich yakunida talabalar malay tilidagi tub va o'zlashma so'zlar tarkibi, so'zlashuv tili xususiyatlari hamda notanish so'zlarni taxminiy ma'nolarini aniqlash ko'nikmalariga ega bo'lib, quyidagilarni bilishlari kerak:

- Malay tilidagi matnlarni to'g'ri ohangda ravon va xatosiz o'qish;
- Malay tilida uncha murakkab bo'lmagan ijtimoiy-siyosiy va badiiy matnlarni mustaqil o'qiy olish.

Matnlar tuzilishi:

- Monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda maxsus tuzilgan syujetli va tavsifiy matnlar;
- Soddalashtirilgan badiiy adabiyot asarlari (soddalashtirish darajasi – asarning asosiy mazmuni sharhi);
- Nutqning ilmiy uslubi xususiyatlarini inobatga olib umumkasbiy fanlar bo'yicha maxsus tuzilgan va soddalashtirilgan matnlar; matnlar **20%** notanish til birliklarini qamrab olgan bo'lishi kerak. Ushbu holatda:
 - ularning ma'nolarini ma'lum bir tayanch tushunchalar orqali (kontekst, mazkur til birikmasining sintaktik vazifasidan kelib chiqib va h.z.) chiqarish;
 - birinchi o'qishda ularning ma'nolariga ahamiyat bermaslik;
 - ularning ma'nolarini lug'at orqali aniqlash vazifalari amalga oshiriladi.

O'qish mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha ko'rsatkichi matnni to'liq, aniq va chuqur tushunish, tovushlarni to'g'ri talaffuz etish, matnning mantiqiy tuzilmasini aniqlash darajasidan iborat. O'qish tezligi **bir** daqiqada **80-90 ta so'z**.

O'qish ko'nikma va mahorati shakllanganligi darajasini aniqlash uchun **300-400 so'z**dan iborat matnni o'qish taklif etiladi. Matn bilan ishlashga matnni o'qish, uni gapirib berish, savollarga javob berish kiradi. Matn bilan ishlash vaqtiga matn mazmunini tushunish uchun zarur bo'lgan notanish so'zlarni lug'atdan topish vaqti ham kiradi.

• Tinglash:

Monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda bildirilgan og'zaki mulohazalarning umumiy ma'nosini hamda ular tarkibidagi iboralarning o'zaro bog'liqlik holatlarini eshitib tushunish talab etiladi.

Eshittiriladigan matnlar xususiyati:

- Monologik, dialogo-monologik va dialogik tarzda tuzilgan syujetli yoki tavsifiy xarakterdagi maxsus tuzilgan matnlar;
- Soddalashtirilgan badiiy adabiyot asarlari (soddalashtirish darajasi – asarning asosiy mazmuni sharhi);
- Nutqning ilmiy uslubi xususiyatlarini inobatga olib, umumkasbiy fanlar bo'yicha maxsus tuzilgan va soddalashtirilgan matnlar;
- Matnlar **5%**gacha notanish til birliklarini qamrab olgan bo'lishi kerak, ularning ma'nolarini ma'lum bir tayanch tushunchalar orqali chiqarish yoki ularning ma'nolariga ahamiyat bermaslik (matnning asosiy mazmunini aytib berishga xalaqit bermasa) mumkin bo'ladi.

Eshitilayotgan nutqning tezligi matn xususiyatidan kelib chiqib **bir** daqiqada **50-60 so'z**dan iborat bo'lishi kerak. Bu bosqichda matnni **ikki marta** eshitishga ruxsat beriladi.

Tinglash mahorati va ko'nikmalarini egallashning o'rtacha

ko'rsatkichi matnni to'liq, aniq va chuqur tushunishdan iborat.

Tinglash ko'nikmalarining shakllanganlik darajasini aniqlash uchun:

- Bevosita muloqot orqali beriladigan matn (hajmi 1-1,5 bet);
- Radio yoki fonoyozuv orqali eshitiladigan matn (hajmi **0,5 bet**) tanlanadi.
- Talabalarining audiomatnlar mazmunini tushunganligi matnni gapirib berish, savol-javob qilish orqali aniqlanadi.

Gapirish:

Monologik nutq:

O'qish va tinglash uchun maxsus tanlangan matnlarni o'qib yoki eshitib, uning mazmuni va asosiy g'oyalarini ona tili va so'ngra malay tilida so'zlab berish kerak.

Talaba o'tilgan mavzular bo'yicha o'z mulohazalarini mustaqil bayon eta olishi; kundalik hayot hamda ijtimoiy-siyosiy mavzularda qisqa axborotlar tayyorlashi; matn stilistikasini aniq bilishi, o'tilgan mavzular doirasida tilnig adabiy hamda og'zaki shakllarida fikrlar bildira olishi kerak.

Monologik nutq ko'nikmalari va mahoratiga ega ekanligining ob'ektiv ko'rsatkichi:

1) *matn mazmunini gapirib berishda*: matn mazmuniga mosligi, uning mazmunini to'liq aytib berish yoki berilgan savollarga matndagi turg'un birliklarni qo'llagan holda javob berish; matn g'oyasini aynan shakllantirib berish; mantiqiy bayon etish; til me'yorlariga mos kelish, nutq tezligi.

2) *mavzu bo'yicha shaxsiy axborotini tayyorlashda*: axborotning mavzuga mosligi; mavzuni to'liq yoritib berishi; mulohazalarining biron bir maqsadga yo'naltirilganligi;

3) axborotning mantiqiy tarkibi, til vositalaridan erkin foydalanish darajasi va undan aynan foydalanish; til me'yorlariga mos kelishi; nutq tezligi.

Dialogik nutq:

Dialogning turli variantlaridan (surishtiriladigan dialog, fikr yoki taassurotlar bilan almashish bo'yicha dialog, dialog-suhbat) foydalangan holda o'quv va kundalik hayot mavzulariga oid suhbatlarda ishtirok etish.

Dialogik nutq ko'nikmalari va mahoratini qoniqarli egallaganlik darajasi: talabaning nutqi berilgan mavzuga mos bo'lishi, dialogdan qo'yilgan maqsadga erishilishi, dialogda mantiqiy bog'liqlik mavjudligi, suhbatdoshini tushunish darajasi, muloqotda ahamiyatga ega bo'lmagan til xususiyatlariga xos xatoliklarga yo'l qo'yilishi, nutq tezligi.

Talabalarining ushbu bosqichdagi nutqiy tezligi bir daqiqada **40-45 so'z**dan iborat.

Gapirishning ko'nikma va mahorati shakllanganligini aniqlash darajasi: o'qilgan yoki eshitilgan matnni gapirib berish; savollarga javob berishda matnning umumiy mazmunidan kelib chiqib, uning ayrim bo'laklarining asosiy mazmunini aytib berish; yil davomida o'tilgan

mavzular yordamida o'zining axborotini tayyorlash (axborot hajmi: 200-300 ta so'z).

Yozuv

O'qish yoki eshitish uchun mo'ljallangan matnни o'qib yoki eshitib, uning xususiyatidan kelib chiqqan holda yozma reja yoki konspekt tuzish.

O'qish yoki eshitish uchun mo'ljallangan matnни o'qib yoki eshitib, uning xususiyatidan kelib chiqqan holda uni yozma bayon etish.

Tanish mavzu bo'yicha hikoya yozish.

Yozuv bo'yicha etarli darajada ko'nikma va mahorat shakllanganligini aniqlash belgisi:

Reja (konspekt) tuzishda: reja bandlarining matn mazmuniga mosligi; konspekt da matnning asosiy mazmunini ochib berganligi; reja bandlari, matndagi asosiy holatlarni to'g'ri shakllantirish;

Matnни bayon etishda: bayonning matn mazmuniga mosligi; matnning asosiy mazmunini to'liq bayon etish; ushbu bosqichda o'rganilgan til ko'nikmalaridan mustaqil foydalanish; til tizimi va me'yorlariga rioya qilish;

Tanish mavzu bo'yicha hikoya yozish: talaba mulohazalarining mavzuga mosligi; mavzuning to'liq yoritilishi; mulohazalarda aniq mantiqiy tizimning mavjudligi; til materiallaridan erkin foydalanish darajasi; hikoyada keltirilgan til vositalarining til me'yorlariga mos kelishi.

Yozuv ko'nikma va mahoratiga erishganlik darajasi matn bo'yicha reja (konspekt) tuzish, matnни yoddan yozib berish, tanish mavzu bo'yicha hikoya tuzish orqali aniqlanadi.

2. Nazariy qism

1) Fonetika va yozuv

Tub va o'zlashma so'z hamda iboralarining yozilishi, ularning talaffuzi xususiyatlari. Boshqa tillardan o'zlashgan so'zlarning fonetik xususiyatlari, talaffuzining malay tiliga moslashganligi.

2) Grammatika

Boshqa tillardan o'zlashgan so'z va iboralarining grammatik xususiyatlari, ularning malay tili qoidalariga moslashganlik darajasi.

Kam qo'llaniladigan hamda iste'moldan chiqqan fe'l shakllari. Fe'llarning ortirma nisbati. Sifatdosh va ravishdoshlar. Ona tilidagi sifatdoshli va ravishdoshli birikmalarining malay tiliga tarjimasi.

Yordamchi so'z turkumlari haqidagi ma'lumotlarni bir tizimga keltirish.

Qo'shma gap turlari. Bog'langan va ergashgan qo'shma gaplar haqidagi ma'lumotlarni bir tizimga keltirish.

Gapning aktual bo'linishi.

3) Leksika i frazeologiya

Malay tili leksikasi etimologiyasi. Boshqa tillardan o'zlashgan so'zlar xususiyatlari.

Tub so'zlarning yasaliishi: affiksatsiya, yarim affiksatsiya, so'zlarning

o'zaro qo'shilishi, transpozitsiya.

Nisbiy sifatlar, kasb hunar nomlari, zamon va makon otlari, mavhum va kichraytirish otlari, fe'ldan yasalgan ot va sifatlar, ortirma fe'llar va ravishlarning so'z yasovchi qo'shimchalar orqali yasaliish yo'llari.

- Ot, sifat, ravish, fe'llarning old qo'shimchalar yordamida yasaliishi.
- Ot, sifat, fe'l negizlarining o'zaro qo'shilishi orqali yasalgan so'zlar.
- Juft so'zlar. So'zlarning takrorlanishi.
- Yasama fe'llarning ot kategoriyasiga o'tishi.
- Ona tilidagi ot, sifat, ravishlarning malay tiliga tarjimasi xususiyatlari.
- Boshqa tillardan o'zlashgan so'zlarning grammatik xususiyatlari.
- Malay tilida ism va familiyalarning berilishi.
- Diniy iboralar.
- Hikoyaning boshlanishi va nihoyasida ishlatiladigan turg'un tarkibotlar.

4) Stilistika

- Adabiy tildagi ayrim tovushlar talaffuzining og'zaki nutqda farqlanishi: umumiy va xususiy qoidalar; ba'zi so'zlarning og'zaki nutqda talaffuz qilinishi xususiyatlari.
- So'zlashuv tilidagi grammatik uslublarning adabiy tildan farqlanishi. Ot, sifat, fe'llarning stilistik maqbul shakllarini tanlash; so'zlashuv til sintaksisining ayrim xususiyatlari.
- So'zlarning stilistik tabaqalanishi; stilistik sinonimlar, barcha tanish leksikaning stilistik xarakteristikasi.

5) Matnlar

- Mamlakatshunoslik va ijtimoiy siyosiy mavzular: tabiiy geografiya, aholi, ma'muriy bo'linmalar; Malayziyaning tabiiy boyliklari va iqtisodiyoti; Malayziyaning qisqacha tarixi; O'zbekiston va Malayziyada ro'y berayotgan kundalik voqea-hodisalar.
- Kundalik hayotga oid mavzular: kiyim-kechak, bozor va xarid; transport, tibbiy xizmat.
- Badiiy adabiyot va folklor: Malay tili yozuvchilarining kichik hajmdagi hikoyalari, ertak va masallar.

So'zlarning umumiy hajmi: 3000 ta.

Uchinchi bosqich

1. Nutq faoliyatining asosiy turlarini egallash uchun talablar

Til o'rganishning uchinchi bosqichida qo'yiladigan maqsad grammatika, leksika va, ayniqsa, malay tili stilistikasi hisoblanadi. Shuningdek, ushbu bosqichda malay tili boshqa tillar bilan qiyoslanib, uning o'ziga xos xususiyatlari aniqlanadi.

O'qish.

Ovoz chiqarmay o'qish orqali matnning umumiy mazmuni ("tanishuv

o'qish" yoki "umumiy mazmunni qamrab oluvchi o'qish" elementlari) yoki uning ayrim bo'laklari, ayrim holat va vaziyatlar hamda ular orasidagi munosabatlarni ("o'rganib o'qish" elementlari) tushuna olishi; zamonaviy yozuvchilarning badiiy asarlarini; uncha katta bo'lmagan adabiy matnlarni malay tilida o'qish va taxminan mazmunini tushunish.

Matnlar xususiyati:

- Mamlakatshunoslik mavzusiga oid tavsifiy va hikoya uslubidagi soddalashtirilgan matnlar.
- O'quv badiiy matnlar (soddalashtirish darajasi: o'rtacha).
- Mutaxassislikka oid hamda ijtimoiy siyosiy xarakterdagi soddalashtirilgan va maxsus tanlab olinib, soddalashtirilmagan matnlar (ilmiy ommabop, umumkasbiy va ixtisoslik fanlari bo'yicha ilmiy matnlar).
- Matnlarda 10%gacha notanish til birliklari bo'ladi. Ushbu holatda
 - ularning ma'nolarini tayanch so'z va iboralar (kontekst, mazkur til birikmasining sintaktik vazifasi) orqali aniqlash
 - matn o'qiyotganda ularning ma'nosiga ahamiyat bermaslik
 - ma'nolarini lug'at yordamida aniqlamay, o'qilayotgan matn mazmunini tushunmaslik vaziyatlari yuzaga keladi

O'qish ko'nikmalariga qoniqarli ega bo'lganlikning ko'rsatkichi:

- Matn mazmunini to'liq, aniq va chuqur tushunish; matnning tashkiliy mazmuniy tuzilishini aynan tushunganligi; o'qish tezligi.
- "O'rganib o'qish" bosqichida matn o'qish tezligi bir daqiqada 50-60 ta so'z. Tanishib o'qish uchun matn o'qish tezligini aniqlashda, notanish so'zlarni lug'atdan qidirib topish vaqti ham kiradi (1 ta so'zga 1 daqiqa hisobidan).
- O'qish mahorati va ko'nikmalari shakllanganligini aniqlash uchun mutaxassislikka oid, ijtimoiy siyosiy xarakterdagi, shu jumladan, gazeta materiallari, badiiy matnlar, mamlakatshunoslikka oid matnlar tavsiya etiladi. Matn hajmi va o'qish muddati matn xususiyati, uni chuqur anglab etishga qarab belgilanadi (1 betdan 3-4 betgacha).

• Tinglash.

Monologik, dialog-monologik va dialogik tarzda bildirilgan og'zaki mulohazalarning umumiy ma'nosini hamda ular tarkibidagi iboralarining o'zaro bog'liqlik holatlarini eshitib tushunish; uncha qiyin bo'lmagan malay tilining adabiy shaklidagi matnlarni tushunish.

Eshittiriladigan matnlar xususiyati:

1. Mutaxassislik yoki ijtimoiy-siyosiy xarakterdagi tavsifiy ifodaning elementlarini qamrab olgan tushuntirish uslubidagi matn-monolog
2. Mamlakatshunoslikka oid soddalashtirilgan matn-xabarlar
3. O'quv badiiy matnlar

4. Radio-matnlar

Matnlar 5% notanish til vositalarini qamrab olgan bo'lishi, bir tomondan, ular matnning umumiy mazmunini tushunishga xalaqit bermasligi, ikkinchi tomondan, ularning mazmunini tayanch so'z va iboralar orqali bilib olish imkonini yaratishi kerak.

Matnning xususiyati va uni tushunish uchun qo'yilayotgan talabga ko'ra tinglanayotgan matnning tezligi bir daqiqada 60-80 ta so'z bo'lishi mumkin. Matn bir martoba eshittiriladi.

Tinglash bosqichini qoniqarli egallaganlik darajasi matnni to'liq, aniq va chuqur tushunganligi bilan belgilanadi.

Tinglash bosqichi ko'nikmalari va mahoratini egallaganlik darajasi: Mutaxassislikka oid yoki umumgumanitar fanlar bo'yicha dars ma'ruzasi tayyorlash (hajmi – 2-3 bet);

Radio yoki fono yozuv orqali eshittiriladigan matn (hajmi – 0,5 - 1 bet).

Ma'ruzachi tomonidan dars ma'ruzasining umumiy mazmuni bo'yicha qilinadigan savol-javoblar yoki yozilgan konspekt orqali matnni tushunganlik darajasi aniqlanadi.

Gapirish.

Monologik nutq.

Uchinchi bosqich yakunida talaba, malay so'zlashuv tilning adabiy tildan grammatik va leksik farqli tomonlari, belgilangan vaziyatda zarur nutq uslubini qo'llash ko'nikmasiga ega bo'lishi, shuningdek, mazkur tilning qardosh tillaridan farqli tomonlari haqida tasavvurga ega bo'lgan holda:

- Belgilangan mavzu bo'yicha malay tilida axborot berishi yoki doklad qilishi;
- O'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki tarjima qilishi;
- OAV matnlarini lug'at yordamida ona tilidan malay tiliga yoki malay tilidan ona tiliga tarjima qilishi;
- Malay tilida o'qigan yoki eshitgan matnini ona tilida yozma va og'zaki bayon qilishi;
- Ona tilida o'qigan matnini malay tilida og'zaki bayon etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Shuningdek, o'qish yoki eshitish uchun tayyorlangan matnni mazmunini gapirib berishi; mazkur matnni tahlil qilishi, baho berishi, xulosalar chiqarishi va o'z mulohazalarini bayon eta olishi kerak.

Monologik nutq ko'nikma va mahoratini qoniqarli egallaganlik darajasi:

a) mutaxassislikka oid matn yoki publitsistik uslubdagi matnni ifoda etishda: talabaning nutqiy bayonining matn mazmuniga mos kelishi; matnning asosiy mazmunini to'liq bayon etishi; bayonning mantiqiyliigi va o'zaro bog'liqligi; til me'yorlariga mos kelishi; nutq tezligi;

b) badiiy matnlarni talqin etishda: matn g'oyasini ta'riflash, matn qahramonlari, hodisalari va g'oyasiga o'z munosabatini bildirish; bayonning

mantiqiy ligi, til tizimi va me'yorlariga mosligi; nutq tezligi;

v) *matn bo'yicha o'z axborotini tayyorlash*: mavzuni to'liq bayon etish; axborot berishda o'zining shaxsiy fikri orqali maqsadga yo'naltira olish; axborotning mantiqiy tuzilganligi, til materiallaridan erkin foydalanish va uni aynan ishlata olishi; til me'yorlariga mos kelishi, nutq tezligi.

Dialogik nutq.

Maishiy hayot, mamlakatshunoslik, ijtimoiy-siyosiy va ilmiy mavzularda dialogning turli shakllaridan foydalanib, ishtirok eta olish (dialog savol-javob, dialog-fikr, taassurot almashish; dialog-suhbat):

- maishiy hayot, ijtimoiy-siyosiy xarakterdagi berilgan mavzu bo'yicha malay tilida mukammal suhbat olib borish;
- til sohiblari bilan oddiy mavzularda suhbat olib borish.

Dialogik nutq ko'nikmalari va mahoratini qoniqarli egallaganligining ob'ektiv ko'rsatkichi:

- talaba nutq muomalasining berilgan vaziyatga mos kelishi;
- dialog maqsadiga erishish, dialog turiga qarab, dialog olib borishning
- turli uslublaridan foydalana olishi;
- ahamiyatga ega bo'lmagan tilga xos kommunikativ xatolarning yo'qligi, nutq tezligi.

Talabalarining ushbu ta'lim bosqichidagi nutq tezligi bir daqiqada 50-60 ta so'z. Gapirish ko'nikmalari va mahorati shakllanganlik darajasini aniqlash uchun o'qilgan matnni asosiy g'oyasini ajratib, uni isbotlab, qisqacha gapirib berish; matnda ko'tarilgan muammolar hamda yil davomida o'tilgan mavzular bo'yicha dialog-monolog tarzida bayon etish (bayon hajmi 300-400 ta so'z).

Yozuv.

Talabalar:

- mutaxassislik yoki umumgumanitar sikldagi fanlar bo'yicha o'quv ma'ruzasini eshitib, yoza olish (konspekt qilish);
- mutaxassislik yoki ijtimoiy-siyosiy xarakterdagi matnlar uchun sodda va murakkab reja tuzish, shuningdek, qisqa va mukammal konspekt yoza olish;
- o'tilgan mavzu bo'yicha yozma bayon tuzish yoki o'qilgan yoki eshitilgan matnni tahlil qilish, baholash, xulosalar bera olishlari lozim.

Yozuv ko'nikma va mahoratini egallaganligining ob'ektiv ko'rsatkichi:

a) *o'quv ma'ruzasini konspekt qilishda*: konspektning ma'ruzaning asosiy mazmuniga mos kelishi; konspektga ma'ruzaning asosiy mazmunining aks etganligi; bayonning mantiqiy ligi, til me'yorlariga mos kelishi

b) *reja tuzishda*: kichik mavzularning izchil va o'zaro bog'liqligining rejada aynan aks etishi

v) *yozma matnni konspekt qilishda*: reja bandlari bilan konspekt bo'limlarining mos kelishi; umumiy va xususiy holatlarning namoyon etilganligi; matnni siqishtirishning turli vositalarini qo'llash; so'z va iboralarni boshqa obrazli so'zlar bilan ifodalash, ayrim so'zlarni qisqartirib yozishning grammatik va leksik uslublarini qo'llash orqali matndagi muhim xabarlarini umumlashtirish; bayonning mantiqiy ligi va o'zaro bog'liqligi; til me'yorlariga mos kelishi; to'liq konspekt yozishda birlamchi matnni $\frac{1}{2}$ hajmga qisqartirish va qisqa konspekt yozishda uni $\frac{1}{4}$ hajmga qisqartirish

g) *shaxsiy axborotini tuzishda*: mavzuga mosligi; mavzuning to'liq ochib berilganligi; shaxsiy fikrini ifodalashda namoyon bo'ladigan maqsadga yo'naltirilganligi; bayonning semantik tuzilishi, yozma muloqot shartlariga mos keluvchi leksik-grammatik vositalardan foydalanganlik.

Yozuv ko'nikma va mahoratining shakllanganligini aniqlash uchun: o'qituvchi tomonidan mutaxassislik yoki umumgumanitar mavzularda o'qilgan ma'ruzalarni yozish; ma'ruza matni tarkibida 3% notanish so'zlarning mavjud bo'lishi, matn hajmi 2-3 bet, eshittirish tezligi bir daqiqada 50 ta so'z, eshittirish darajasi bir marotaba.

Sodda va murakkab reja tuzish; mutaxassislik yoki ijtimoiy-siyosiy xarakterdagi bosma matnning qisqa va to'liq konspekti; matn tarkibida 5%gacha notanish so'zlar bo'lishi; mutaxassislik bo'yicha matn hajmi 2-3 bet, ijtimoiy-siyosiy matn hajmi 3-4 bet. Berilgan mavzu bo'yicha bayon (insho) yozish 2-3 bet.

2. Nazariy qism

- Malay tili grammatikasining barcha bo'limlari haqidagi ma'lumotlarni bir tizimga keltirish.
- So'zlashuv tili bilan adabiy til o'rtasidagi morfologik tafovutlarni tizimga keltirish.
- Malay tili so'zlashuv uslubining sintaktik xususiyatlari: iboralar, sodda va qo'shma gaplarning tuzilish xususiyatlari.
- Malay tili leksikasini stilistik differensiallash: xolis, kitobiy, og'zaki va so'zlashuv tiliga xos uslublar, stilistik sinonimiya.
- Malay tilidagi ot, sifat, fe'l so'z turkumlariga kiruvchi ayrim ko'p ma'noli so'zlar semantikasi.
- Malay tilidagi frazeologik birliklarning asosiy turlari: ismiy va fe'liy frazeologizmlar, frazeologizm-gaplar, maqol va matallar. So'zlashuv, matbuot, rasmiy hujjatlar va epistolyar (maktublarga xos) uslubdagi ayrim nutq qoliplari.
- Malay tilining turdosh tillar bilan asosiy fonetik tafovutlari: fonetizm va fonemalarning fonetik ishlatilishidagi tafovutlar, fonemalarning o'xshashligining umumiy va xususiy qonuniyatlari.
- Malay tilining turdosh tillar bilan asosiy grammatik (morfologik va sintaktik) tafovutlari: morfologik shakllar va sintaktik tarkibotlar, ularning mavjudligi yoki yo'qligining til xususiyatiga ta'siri.

- Malay tilining turdosh tillar bilan ayrim leksik tafovutlari.

3. Matnlar

- Tili o'rganilayotganing xalqning maishiy hayoti, madaniyati va urf-odatlarini. Malayziyaning asosiy shaharlari va viloyatlari haqida ma'lumot.
- Sport; teatr va kino; ko'rgazmalar, diqqatga sazovor joylarga tashrif buyurish; samolyotda safar qilish.
- O'zbekiston, Malayziya hamda mintaqadagi kundalik voqealar (matbuot materiallari asosida).
- Badiiy adabiyot va folklor: Malayziyadagi hozirgi zamon yozuvchilarining o'rtacha qiyinchilikdagi hikoyalari, so'zlashuv tili uslubidagi folklorga oid prozaik matnlar; tili Malayziya yozuvchilarining qiyin bo'lmagan prozaik asarlari.

So'zlarning umumiy hajmi – 4000 ta.

To'rtinchi bosqich

1. Talablar:

To'rtinchi bosqichda til o'rgatishning asosiy maqsadi – malay tilining grammatikasi, leksikasi va stilistikasi bo'yicha olingan bilimlarni mustahkamlash, shuningdek, malay tili leksikasi bilan tanishishni davom ettirish, og'zaki nutq ko'nikmalarini takomillashtirish.

To'rtinchi bosqich yakunida talaba:

- Erkin va tanish mavzularda malay tilida muloqot olib borish;
- Ikki tomonlama tarjima qila olish (sinxron tarjima)
- Malay tilida siyosiy, iqtisodiy va madaniy mavzularda doklad qilish;
- Matbuot xabarlarini ona tilidan malay tiliga tarjima qilish;
- Malay tilidagi zamonaviy badiiy adabiyot asarlarini mustaqil o'qish;
- Malay tilining so'zlashuv til elementlari mavjud o'rtacha qiyinlikdagi matnlarni o'qish va tarjima qilish;
- Malay tilining so'zlashuv til elementlari mavjud adabiy tildagi og'zaki nutqni tushunish;
- Malay tili egalari bilan suhbat olib borish malakalariga ega bo'lishi kerak.

2. Nazariy qism

- Malay tili amaliy grammatikasi, leksikasi, semantikasi va stilistikasi bo'yicha barcha ma'lumotlarni umumlashtirish va qaytarish;
- Malay tili so'z boyligining boshqa tillar bilan leksik tafovutlari;
- Malay tili so'zlashuv tilining ayrim fonetik va grammatik xususiyatlari.

3. Matnlarning mavzusi

- Malayziyaning maishiy hayoti, madaniyati va urf-odatlarini. Malayziya madaniyati tarixi.

- Matbuot materiallari asosida dunyoda, sharq mamlakatlarida, Malayziyada va O'zbekistonda ro'y berayotgan siyosiy voqealar sharhi.
- Badiiy adabiyot va folklor: Malayziya adiblarining prozaik va dramaturgik asarlari, malay tilidagi so'zlashuv tili uslubidagi folklor matnlar.

Umumiy so'z boyligi hajmi: 5000 ta.

IV. Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli

Xorijiy sharq tili fanidan mustaqil ishlar maqsadi – talabalarning kasbiy kommunikativ faoliyatini shakllantirish va rivojlantirish, ularning ijodiy faoliyatini o'stirish va xorijiy til va adabiyoti ustida mustaqil ishlay olish malaka va ko'nikmalarini hosil qilish va rivojlantirishdan iborat.

- Talabalarning til tayyorgarlik sifatini oshirib borish, til va mutaxassislik bo'yicha adabiyotlar ustida ishlay olish ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirish.

- O'z kasbiy bilim va malakalarini keyinchalik mustaqil to'ldirib va yangilab borish ehtiyojlarini yaratish va saqlab qolish, xorijiy til va adabiyoti bo'yicha yaratilgan malaka va ko'nikmalarni o'stirib, rivojlantirib borish;

- Talaba bajarishi kerak bo'lgan ishlarni to'g'ri tashkil qilish, kelib chiqadigan qiyinchiliklarni oldindan bila olish, his etish va ularni bartaraf qilish yo'llarini topa olish.

- Ibrat farzandlari platformasidan mustaqil ta'lim doirasida samarali foydalanish.

- Fanga doir videomahsulotlardan foydalangan holda mustaqil ta'limni olib borish.

Talaba Asosiy sharq tili (malay tili) fanidan mustaqil ta'limni tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi va joriy nazorat sifatida baholanadi:

- uy vazifalari (mashqlar, matnlarni tarjima qilish, yangi so'z va iboralarni yodlash, savollarga javob berish va b.)ni bajarish;
- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishlash;
- ma'lum mavzu bo'yicha PPT taqdimot tayyorlash;
- badiiy asarlar ustida ishlash;
- test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruzalar tayyorlash;
- kurs ishini bajarish;
- bitiruv malakaviy ishi uchun materiallar to'plash va boshqalar.

Uyga berilgan vazifalarni bajarish, yangi bilimlarni mustaqil o'rganish,

kerakli ma'lumotlarni izlash va ularni topish yo'llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma'lumotlar to'plash va ilmiy izlanishlar olib borish, ilmiy to'g'arak doirasida yoki mustaqil ravishda ilmiy manbalardan foydalanib ilmiy maqola (tezis) va ma'ruzalar tayyorlash kabilar talabalarining darsda olgan bilimlarini chuqurlashtiradi, ularning mustaqil fikrlash va ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi. Vazifalarini tekshirish va baholash amaliy mashg'ulot va ma'ruza darslarni olib boruvchi o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Malay tili tarixi PPT.
2. Malayziyada milliy raqs turlari PPT.
3. Wayang kulit di Malaysia (malayziyada soyalar raqsi san'ati) PPT.
4. Tempat-tempat bersejarah di Malaysia PPT.
5. Malayziyada til siyosati (negaraku). PPT.
6. Hari-hari besar di Malaysia. PPT.
7. Maayziyada madaniyatlararo birdamlik PPT.
8. Musim-Musim di Malaysia PPT.
9. Pendidikan di Malaysia. PPT.
10. Seni dan budaya Malaysia. PPT.
11. Malayziya to'y marosimlari PPT.
12. Bahagian badan/anatomi manusia. PPT
13. Penyair-penyair terkenal di Malaysia. PPT.
14. Anak jalanan. PPT.
15. Keluarga Malaysia. PPT.
16. Kota Melaka. PPT.
17. Selamat datang di Malaysia. PPT.
18. Sejarah Malaysia. PPT.
19. Gunung Kinalbalu. PPT.
20. Menara kembar. PPT.
21. Sarawak dan Sabah. PPT.
22. Toleransi beragama di Malaysia. PPT.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan PPT taqdimot qilish talab etiladi.

3. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Umummadaniy kompetensiyalar

- Ijtimoiy ahamiyatga ega muammo va jarayonlarni ilmiy tahlil etish qobiliyatiga ega bo'lish; Sharq mamlakatlarini o'rganish bilan bog'liq

kasbiy va ijtimoiy faoliyatining turli sohalarida gumanitar, ijtimoiy, iqtisodiy, tarixiy, filologik fan metodlaridan amaliyotda foydalanishni bilish;

- Filologiya, tarix, iqtisod, sotsiologiya, falsafa kabi sohalar bo'yicha tayanch va ixtisoslashgan bilimlarga ega bo'lish va kasbiy faoliyatida foydalana olish; tafakkur madaniyatiga ega bo'lish, fikrlarini mazkur bilimlaridan kelib chiqib, ona tili, o'rganilgan sharq va g'arb tillarida yozma va og'zaki shaklda mantiqan to'g'ri shakllantira olish qobiliyatiga ega bo'lish;
- Ona tili, o'rganilayotgan sharq va g'arb tillarida yozma va og'zaki muloqot olib borish malakasiga ega bo'lish;
- Turli mulohazalarni mantiqan amaliy tahlil etish, ommaviy nutq ko'nikmalariga ega bo'lish, dalil-isbotlar keltira olish, bahs va munozara olib borishni bilish;
- Ixtisosligiga oid atamalarni bilish;
- Kasbiy va ijtimoiy mazmundagi matnlarni tayyorlash va tahrir etish malakasiga ega bo'lish;
- Turli xil etnik va diniy mavzularda konstruktiv suhbat olib borish tamoyillarini mustahkam bilishi hamda ekstremizm va aqidaparastlik illatlariga qarshi turish immunitetiga ega bo'lishi kerak.

Kasbiy kompetensiyalar

- Sharq xalqlari haqidagi ma'lumotlarni tushunish, bayon etish va tanqidiy tahlil etish; asosiy malay tilida erkin muloqot olib borish; madaniy, ilmiy, siyosiy, iqtisodiy va diniy-falsafiy mazmundagi matnlarni ona tilidan malay tiliga va malay tilidan ona tiliga og'zaki va yozma tarjima qilish;
- malay zamonaviy tilining qadimgi va o'rta asrlar adabiyoti namunalari, til tarixi va madaniy an'analarini tushuna olishi uchun mazkur tilning qadimgi va mumtoz shakli haqida tasavvurga ega bo'lishi;
- Ilmiy-tahliliy hisobotlar, umumiy ma'lumotlar, ma'lumotnomalar, izohlar yozish tamoyillarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
- Mutaxassislik bo'yicha olgan bilimlarini malay tilida bayon etish va tanqidiy tahlil eta olish hamda tadqiqot natijalarini namoyon etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

4.

Ta'lim texnologiyalari va metodlari

- Elektron ma'ruzalar
- Case-study mashg'uloti
- Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar)
- Master mind mashg'uloti
- PPT taqdimot
- Individual loyihalar

	Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar
5.	Kreditlarni olish Kreditlarni olish uchun talabalardan fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni o'zlashtirish, darslar vaqtida aktiv bo'lish, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish talab etiladi.
6.	Asosiy adabiyotlar - Nik Safiah Karim, Farid M.Onn, Hashim Haji Musa, Abdul Hamid Mahmood. Tatabahasa Dewan (edisi ketiga) Kuala-Lumpur, 2013. - T.B. Дорофеева, Е.С. Кукушкина. Учебник малайского языка. МГУ, Москва 2006. - Othman Sulaiman. Malay for everyone, Kuala-Lumpur 2017. Qo'shimcha adabiyotlar - Mirziyoyev Sh.M. "Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi" – T., "O'zbekiston" – 2017, 48 bet. - Mirziyoyev Sh.M. "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz" – T., "O'zbekiston" – 2017, 488 bet. - Sistem Ejaan Baharu Bahasa Melayu (melalui latihan): Abdul Hamid Mahmood. Universiti Pendidikan Sultan Universiti, Tajong Malim, 2014 - Napisah Muhammad. Kata Adjektif. Dewan Bahasa dan Pustaka. Kuala-Lumpur 2013. - Abdul Rahman Abu Naim. Binaan Ayat. Dewan Bahasa dan Pustaka. Kuala-Lumpur 2013. Axborot manbalari http://ibratfarzandlari.uz https://sites.google.com
7.	Fan dasturi "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osiyo tillari" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2024 yil "28" 06 dagi 20 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan. Fan dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2024 yil

	"01" 07 dagi 4 -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ul T.Z. Toshpulatova – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osiyo tillari" kafedrasida o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar U.U.Muxibova – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti "Janubiy va Janubiy Sharqiy Osiyo tillari" kafedrasida professori, f.f.d. H.K.Turdiyeva – Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti, "Sharq tillari" kafedrasida o'qituvchisi.